

ជំងឺ COVID-19

សេចក្តីណែនាំសម្រាប់បុគ្គលដែលចាប់អារម្មណ៍លើការព្យាបាលលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ/ការសាកល្បងថ្នាំបង្ការ

ខណៈដែលការរីករាលដាលជាសកលនៃជំងឺ COVID-19 ប្រែប្រួល ការសិក្សាលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ (clinical studies) នៅតែជាគម្រោងសម្រាប់ការជាប់បន្ទាប់ដើម្បីកំណត់ការព្យាបាលដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៅលើថ្នាំបង្ការទាំងឡាយ។ ថ្នាំបង្ការនិងការព្យាបាលនានាត្រូវបានឆ្លងកាត់ការធ្វើតេស្តសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ (clinical trials) ដែលមានការគ្រប់គ្រងដើម្បីកំណត់ថា តើពួកវាមានប្រសិទ្ធភាពឬទេ និងដើម្បីធានាថាពួកវាមិនមានផលប៉ះពាល់គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ។ អ្នកប្រហែលជាបានឮពីការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ ឬត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមដោយគ្លីនិក ឬគ្រូពេទ្យរួចហើយ។ ឯកសារនេះផ្តល់សេចក្តីណែនាំអំពីសំណួរមួយចំនួនដែលត្រូវសួរ និងគម្រោងដើម្បីជួយអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តថា តើការចូលរួមក្នុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ គឺជាការគ្រឹមត្រូវសម្រាប់អ្នកឬទេ។

អ្នកស្រាវជ្រាវសម្រាប់ការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រទាក់ទងទៅសហគមន៍ផ្សេងៗនៅទូទាំងខោនធី ព្រោះវាជាការសំខាន់ ដែលការស្រាវជ្រាវអំពីថ្នាំបង្ការ និងឱសថរាបបញ្ឈប់ជំងឺដែលមកពីមជ្ឈដ្ឋានខុសគ្នាដើម្បីវាយតម្លៃថា តើការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការថ្មីនឹងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នាឬទេ និងដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់មនុស្សគ្រប់គ្នាដែលមានសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងការសាកល្បង ប្រសិនបើពួកគេចង់។

ជារឿយៗ នាយកដ្ឋានសុខភាពសាធារណៈអាចចែករំលែកបញ្ជីរាយការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីជំងឺ COVID-19 ដែលកំពុងត្រូវបានគាំទ្រដោយរដ្ឋាភិបាលប្រទេស ឬនាយកដ្ឋានសុខភាពសាធារណៈ ឬខោនធីផ្ទាល់នឹងមិនគាំទ្រ ឬណែនាំការសាកល្បងគ្លីនិកជាក់លាក់ណាមួយឡើយ។

ជម្រើសក្នុងការចូលរួមគឺអាស្រ័យលើបុគ្គលម្នាក់ៗក្នុងការសម្រេច និងជាការស្ម័គ្រចិត្តទាំងស្រុង។

ចូរចងចាំថា វាអាស្រ័យលើអ្នកទាំងស្រុងជានិច្ចថា តើគួរចូលរួមក្នុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ (clinical trial) ឬការស្រាវជ្រាវផ្នែកសុខភាពប្រភេទផ្សេងៗទៀតឬទេ។ អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់ជាច្រើនអំពីការសិក្សានោះដល់អ្នក ហើយបន្ទាប់មកនឹងស្នើឲ្យអ្នកផ្តល់ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមុនពេលអ្នកចាប់ផ្តើម។ អ្នកមិនចាំបាច់ត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្តរហ័សពេកនោះទេ។ អ្នកអាចស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែមពីអ្នកស្រាវជ្រាវ ឬបើអ្នកត្រូវការពេលបន្ថែមដើម្បីសម្រេចចិត្ត គ្រាន់តែប្រាប់ពួកគេទៅគឺបានហើយ។

ចូរប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការឆន់ឆោកដែលអាចកើតមានឡើង។ បុគ្គលិកស្រាវជ្រាវលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រមិនគួរស្នើឲ្យអ្នកបង់ថ្លៃដើម្បីចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវទេ ឬស្នើសុំព័ត៌មានឯកជនដូចជាលេខសន្តិសុខសង្គម (social security number) លេខគណនីធនាគារ ឬលេខកាត់គណនី ឬស្ថានភាពអន្តោប្រវេសន៍របស់អ្នកឡើយ។

នៅពេលដែលអ្នកពិចារណាថាគួរចូលរួមឬក៏អត់ អ្នកគួរពិភាក្សាជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក ឬអ្នកដទៃទៀតដែលអ្នកទុកចិត្តសម្រាប់ដំបូន្មាន មុនពេលធ្វើការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នក។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាសំណួរមួយចំនួនដែលអ្នកគួរសួរមុនពេលសម្រេចចិត្តចូលរួមក្នុងការសាកល្បងឱសថ ឬថ្នាំបង្ការលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ។

- **តើគេកំពុងធ្វើតេស្តថ្នាំបង្ការ ឬការព្យាបាលប្រភេទអ្វី? តើវាមានគោលបំណងព្យាបាល ឬបង្ការអ្វី?** មានការព្យាបាល និងថ្នាំបង្ការខុសៗគ្នាជាច្រើនដែលកំពុងត្រូវបានធ្វើតេស្តនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះសម្រាប់មេរោគកូរ៉ូណា។
- **តើការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការនេះស្ថិតក្នុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ (clinical trial) ដំណាក់កាលណា?** ការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ គឺជាប្រភេទមួយនៃការស្រាវជ្រាវលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ ដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីធ្វើតេស្តការព្យាបាលដូចជាឱសថ ឬថ្នាំបង្ការ។ ជាញឹកញាប់ ការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រត្រូវបានធ្វើឡើងជាបួនដំណាក់កាល។ ការសាកល្បងនៅដំណាក់កាលនីមួយៗមានគោលបំណងខុសៗគ្នា និងជួយឲ្យអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រឆ្លើយនឹងសំណួរខុសៗគ្នាដែរ។ ចូរមើលគេហទំព័ររបស់រដ្ឋបាលចំណីអាហារនិងឱសថ (FDA) សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពី [ការស្រាវជ្រាវលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ \(clinical research\)](#)។

ជំងឺ COVID-19

សេចក្តីណែនាំសម្រាប់បុគ្គលដែលចាប់អារម្មណ៍លើការព្យាបាលលក្ខណៈវិជ្ជសាស្ត្រ/ការសាកល្បងថ្នាំបង្ការ

- ក្នុងអំឡុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជសាស្ត្រដំណាក់កាលទី 1 គេមានអ្នកចូលរួមចំនួនតូចៗ ជាទូទៅការសាកល្បងទាំងនេះគឺជាលើកដំបូងដែលការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការត្រូវបានធ្វើតេស្តនៅលើមនុស្ស។ ការសាកល្បងនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះត្រូវបានប្រើដើម្បីធ្វើតេស្តសុវត្ថិភាពជាមុន និងដើម្បីកំណត់ពីកម្រិតដូសនៃការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការដែលមានសុវត្ថិភាពបំផុត។
- ក្នុងអំឡុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជសាស្ត្រដំណាក់កាលទី 2 ការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការដែលកំពុងពិសោធន៍ត្រូវបានធ្វើតេស្តលើក្រុមមនុស្សធំជាងមុន (រហូតដល់រាប់រយនាក់) ដើម្បីមើលថា តើវាមានប្រសិទ្ធភាពឬទេ និងដើម្បីបន្តធ្វើតេស្តសុវត្ថិភាពរបស់វា។
- ក្នុងអំឡុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជសាស្ត្រដំណាក់កាលទី 3 ការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការដែលកំពុងពិសោធន៍ត្រូវបានធ្វើតេស្តលើក្រុមមនុស្សធំជាងមុនខ្លាំង ហើយជាទូទៅការសាកល្បងទាំងនេះគឺជាអ្វីដែលភ្នាក់ងារដូចជា FDA ប្រើដើម្បីកំណត់ថាតើគេគួរយល់ព្រមឱ្យឱសថមួយទទួលបានការប្រើប្រាស់ឬទេ។ ការសាកល្បងទាំងនេះផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីប្រសិទ្ធភាពរបស់ឱសថ ត្រួតពិនិត្យផលប៉ះពាល់ និងប្រៀបធៀបវាជាមួយនឹងការព្យាបាលដែលបានប្រើជាទូទៅផ្សេងទៀត។
- ការសាកល្បងដំណាក់កាលទី 4 ក៏ត្រូវបានគេហៅថាការស្រាវជ្រាវក្រោយចេញដល់ទីផ្សារផងដែរ មានន័យថាការសាកល្បងនេះត្រូវបានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីទទួលបានការយល់ព្រមពី FDA សម្រាប់ការប្រើប្រាស់។ ការសិក្សាដែលធ្វើឡើងនៅដំណាក់កាលនេះជួយវាយតម្លៃហានិភ័យ (គ្រោះថ្នាក់) និងអត្ថប្រយោជន៍រយៈពេលវែងរបស់ការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការនោះ។ ដំណាក់កាលនេះក៏អាចកំណត់កាន់តែច្រើនអំពីផលប៉ះពាល់នានា អន្តរកម្ម (ការទាក់ទង) ជាមួយឱសថផ្សេងទៀត និងថាតើវាមានប្រសិទ្ធភាពប៉ុណ្ណានៅពេលវាត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទូទៅ។

• តើការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជសាស្ត្រ (clinical trial) នឹងមានដំណើរការយ៉ាងដូចម្តេច?

អ្នកគួរតែចង់ស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសេចក្តីណែនាំនៃការសិក្សា។ ឧទាហរណ៍ ការសាកល្បងដែលមានការគ្រប់គ្រងហើយដោយការចាប់ផ្តើម គឺជាពេលដែលមនុស្សមួយក្រុម ឬច្រើនទទួលបានការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការ ហើយមនុស្សមួយក្រុមទៀតទទួលបានរបស់មួយហៅថាប្លាស៊ីបូ (placebo) ឬរបស់អ្វីមួយដែលមើលទៅដូចជាឱសថ ឬថ្នាំបង្ការប៉ុន្តែមិនមានប្រសិទ្ធភាពអ្វីឡើយ។ ជាញឹកញាប់បំផុត អ្នកចូលរួមត្រូវបានកំណត់ឱ្យទទួលបានឱសថឬថ្នាំបង្ការដែលសកម្ម ឬប្លាស៊ីបូដោយមិនបានបែងចែកច្បាស់លាស់ ដូច្នេះក្រុមទាំងពីរមានសភាពស្រដៀងគ្នាបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន។ ទាំងអ្នកចូលរួម ឬអ្នកស្រាវជ្រាវនឹងមិនដឹងថា តើអ្នកចូលរួមកំពុងទទួលបានប្លាស៊ីបូ ឬការព្យាបាលពិតប្រាកដនោះទេ។ ធ្វើដូច្នេះ លទ្ធផលមិនមានភាពលម្អៀងដោយសារការសង្ឃឹម ឬការរំពឹងថានឹងរកឃើញអ្វីមួយ ហើយការសិក្សាអាចប្រាប់បានថា តើការព្យាបាល ឬថ្នាំបង្ការពិតជាមានប្រសិទ្ធភាពមែនឬទេ។ អ្នកគួរតែចង់យល់ឱ្យប្រាកដពីរបៀបដែលមនុស្សត្រូវបានកំណត់ទៅកាន់ក្រុមខុសៗគ្នានៅក្នុងការសិក្សានេះ និងអ្វីដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យអ្នកចូលរួមនៅក្នុងក្រុមខុសៗគ្នានោះ។

• តើគេបានវាយតម្លៃអំពីសុវត្ថិភាពរបស់ថ្នាំបង្ការ ឬការព្យាបាលនេះរួចហើយឬនៅ?

បើដូច្នោះ អ្នកនឹងចង់ដឹងថាតើថ្នាំបង្ការ ឬការព្យាបាលនេះបានឆ្លងកាត់ការធ្វើតេស្តដំណាក់កាលមុនដែលបានវាយតម្លៃអំពីសុវត្ថិភាពរបស់វារួចហើយឬនៅ។ ស្វែងយល់ពីផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ បើមាន ដែលត្រូវបានរកឃើញក្នុងអំឡុងការសិក្សាដំណាក់កាលមុន។ បើមិនមានទេ អ្នកត្រូវពិចារណាថា តើអ្នកចង់ចូលរួមក្នុងការកំណត់អំពីសុវត្ថិភាព និងផលប៉ះពាល់របស់ថ្នាំបង្ការ ឬការព្យាបាលនេះឬទេ ឬចង់រង់ចាំរហូតដល់ចំណុចទាំងនេះត្រូវបានវាយតម្លៃរួច។

• តើការសិក្សានេះនឹងមានរយៈពេលយូរប៉ុណ្ណា និងតើវានឹងប្រើរយៈពេលប៉ុន្មាន?

សូមពិនិត្យមើលដើម្បីដឹងថា តើអ្នកអាចបញ្ចូលការសាកល្បងនេះទៅក្នុងកាលវិភាគរបស់អ្នកឬទេ។ ការសាកល្បងអាចមានរយៈពេលខ្លី ឬវែង និងប្រើប្រាស់ពេលវេលារបស់អ្នកក្នុងរយៈពេលខុសៗគ្នាក្នុងមួយសប្តាហ៍ ឬមួយខែ។

• តើខ្ញុំត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ?

គេប្រហែលជាស្នើឱ្យអ្នកធ្វើអ្វីខុសៗគ្នាក្នុងអំឡុងការសាកល្បង ហើយវាជាការសំខាន់ដែលអ្នកដឹងពីរឿងនេះទុកជាមុន។

ជំងឺ COVID-19

សេចក្តីណែនាំសម្រាប់បុគ្គលដែលចាប់អារម្មណ៍លើការព្យាបាលលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ/ការសាកល្បងថ្នាំបង្ការ

- **ហេតុអ្វីបានជាគេស្នើឱ្យខ្ញុំចូលរួម?**
អ្នកប្រហែលជាជួនជា ហេតុអ្វីបានជាគេជ្រើសរើសអ្នកជាពិសេស? វាជាការសំខាន់ដែលត្រូវរាប់បញ្ចូលប្រភេទមនុស្សខុសៗគ្នានៅក្នុងការសាកល្បងនានា។
- **តើខ្ញុំនឹងទទួលបានសំណងដើម្បីចូលរួមដែរឬទេ?**
សូមស្វែងយល់ថា តើអ្នកអាចនឹងទទួលបានគ្រឿងលើកទឹកចិត្ត ដូចជាកាតកាដូ (gift card) ឬបង្កាន់ដៃសម្រាប់ប្តូរទៅជាអ្វីមួយដើម្បីចូលរួមក្នុងការសាកល្បង និង/ឬទទួលបានសំណងសម្រាប់ការចំណាយនានាដូចជាការចតយានយន្ត។
- **តើមានហានិភ័យ (គ្រោះថ្នាក់) អ្វីខ្លះសម្រាប់ខ្ញុំ?**
ទោះបីជាការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ (clinical trial) ត្រូវតែរៀបចំឱ្យមានសុវត្ថិភាពបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបានក៏ដោយ វាក៏តែមានករណីដែលអាចកើតឡើង ឬហានិភ័យនៃផលប៉ះពាល់ ឬប្រតិកម្មមិនល្អដែលមិនបានរំពឹងទុកមុន។ វាជាការសំខាន់ដែលអ្នកត្រូវបញ្ជាក់ថា តើគេបានសាកល្បងអំពីសុវត្ថិភាពជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ឬថ្នាំបង្ការកាលពីមុនហើយឬនៅ និងថា តើផលប៉ះពាល់ ឬប្រតិកម្មបានកើតឡើងឬទេ។
- **ប្រសិនបើមានអ្វីមួយដែលមិនបានរំពឹងទុកកើតឡើងលើខ្ញុំ តើខ្ញុំនឹងទទួលបានការថែទាំសុខភាពសម្រាប់បញ្ហានេះបានយ៉ាងដូចម្តេច? តើខ្ញុំនឹងទៅកាន់គ្លីនិក ឬជួបជាមួយគ្រូពេទ្យដែលខ្ញុំតែងតែជួបឬ?**
អ្នកមានសិទ្ធិដឹងថា តើអ្នកនឹងទទួលបានការថែទាំយ៉ាងដូចម្តេច ប្រសិនបើអ្នកត្រូវការវាដោយសារអ្វីមួយដែលកើតឡើងនៅក្នុងការសាកល្បងនោះ។
- **តើមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសម្រាប់ខ្ញុំ?**
ជូនកាល វាមានអត្ថប្រយោជន៍ដល់អ្នកដោយផ្ទាល់សម្រាប់ការចូលរួមក្នុងការសិក្សាមួយ ដូចជាការថែទាំឬការធ្វើតេស្តបន្ថែមដែលជាធម្មតាគឺមិនមាន និងជូនកាលអត្ថប្រយោជន៍គ្រាន់តែជួយស្វែងរកការព្យាបាលឬថ្នាំបង្ការដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ជំងឺរាតត្បាតសកលនេះប៉ុណ្ណោះ។ វាមានអត្ថប្រយោជន៍ជារួមសម្រាប់ប្រជាជននៅក្នុង Los Angeles នៅពេលដែលថ្នាំបង្ការ ឬការព្យាបាលដែលមានប្រសិទ្ធភាពត្រូវបានរកឃើញ។
- **តើវានឹងមានអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើខ្ញុំជ្រើសរើសមិនចូលរួម ឬខ្ញុំដកខ្លួនចេញពីការសាកល្បងនេះ? តើខ្ញុំនឹងបាត់បង់ការថែទាំសុខភាព ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀតដែរឬទេ?**
ការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នកក្នុងការចូលរួមក្នុងការសាកល្បងលក្ខណៈវិជ្ជាសាស្ត្រ (clinical trial) គឺអាស្រ័យលើអ្នកទាំងស្រុង។ អ្នកមិនគួរបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍ណាមួយដូចជា Medi-Cal/Medicare/ការធានារ៉ាប់រងសុខភាពដែលអ្នកកំពុងទទួលបាន ឬជួបបញ្ហាក្នុងរូបភាពណាមួយឡើយ ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសមិនចូលរួម ឬដកខ្លួនចេញនៅពេលណាមួយ។

ចូរចងចាំ - ទាំងនេះគឺគ្រាន់តែជាការផ្តល់យោបល់ប៉ុណ្ណោះ!

អ្នកអាចនឹងមានសំណួរច្រើនទៀត ដែលអ្នកចង់សួរទៅអ្នករៀបចំការសិក្សានោះ។ អ្នកមិនគួរមានអារម្មណ៍ថាមានសម្ពាធក្នុងការចូលរួមក្នុងការសិក្សាណាមួយឡើយ រហូតទាល់តែគេឆ្លើយសំណួរទាំងអស់របស់អ្នក។ អ្នកស្រាវជ្រាវមិនអាចរាប់បញ្ចូលអ្នកនៅក្នុងការសិក្សាមួយបានឡើយ លុះត្រាតែពួកគេប្រាកដថាពួកគេទទួលបានការយល់ព្រមដោយបានទទួលព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់របស់អ្នក ដែលមានន័យថាពួកគេបានពិនិត្យមើលការសិក្សាឬការសាកល្បងជាមួយអ្នកឡើងវិញ រាប់បញ្ចូលទាំងហានិភ័យ (គ្រោះថ្នាក់) និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួម និងបានធ្វើឱ្យប្រាកដថាអ្នកយល់អំពីព័ត៌មានវេជ្ជសាស្ត្រដែលបានចែករំលែកជាមួយអ្នកទាំងស្រុង។ ពួកគេក៏ត្រូវបានគម្របឱ្យពន្យល់ថា ការសម្រេចចិត្តចូលរួមគឺជាការស្ម័គ្រចិត្តទាំងស្រុង។

ចូរប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការឆបោកដែលអាចកើតមានឡើង។ អ្នកស្រាវជ្រាវមិនគួរស្នើឱ្យអ្នកបង់ថ្លៃដើម្បីចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវទេ ឬស្នើសុំព័ត៌មានឯកជនដូចជាលេខសន្តិសុខសង្គម (social security number) លេខគណនីធនាគារ ឬស្ថានភាពអន្តោប្រវេសន៍របស់អ្នកឡើយ។